

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Honorati Fabri, Societatis Jesu Theologi,
Apologeticus Doctrinæ Moralis Eiusdem Societatis**

Fabri, Honoré

Coloniæ Agrippinæ, MDCLXXII

Rever. P. Stephani de Champs Quæstio Facti, &c.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94565](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94565)

QUÆSTIO FACTI

VTRVM THEOLOGORVM, SOCIETATIS IESV

Propriæ sint istæ Sententiæ duæ:

PRIMA:

Ex duabus opinionibus probabilibus possumus sequi minus tutam.

SECUNDA:

Ex duabus opinionibus probabilibus licitum est amplecti minus probabilem.

Auctore STEPHANO DE CHAMPS, ejusdem Societ. Presbytero.

CAPUT I.

Questionis status explicatur.

TRUM veræ sint istæ sententiæ, an falsæ, non disputo: hoc unum quæro, sintne Theologorum Societ. Jesu propriæ. Dudum est enim quòd id Montaltius, aliique Scriptores latvati, quàm importunè, tam falsò illis exprobrant. Quod ut ac-

curatè discipretur, quæstionis status brevi & enucleratè singularum vocum, quibus illæ sententiæ ab auditoribus suis concipi solent, explicatione declarandus est.

Notandum primò, sermonem esse de opinione, quæ à dubio ea re discrepat, quòd dubium neutram partem inclinet, adeòque ancipitem, ac veluti suspensum animum teneat: opinio verò determinatum aliquam partis assensum includat, sed cum alterius formidine conjunctum, ut ait S. Thomas 1. p. q. 79. 15. ad 4. Certum est autem, eum qui aliquid agit propriè & strictè loquendo dubitans, sine peccato, an non, verè peccare. Quod recentiores ferè omnes post Suarez tract. 3. in 1. 2. disp. 12. sect. 5. n. 1. probant, tum ex illa juris regula: *In dubiis tutior pars est eligenda*: cum hac ratione, qui operatur cum tali dubio exponit se periculo peccandi.

Notandum secundo, quæstionem esse de opinionibus, quæ sint verè probabiles. Duæ verò conditiones ad conciliandam alicui opinioni probabilitatem

requiruntur. Prima est, ut nihil contra eam, sive pro opposita sit convincens. Quamobrem præclare Suarez annotat loco citato sect. 6. n. 1. ad opinionis alicujus probabilitatem necessarium esse, ut non repugnet, aut veritatibus ab Ecclesia receptis, aut evidenti rationi: neque etiam temerè contradicat communi, & receptæ doctrinæ Doctorum. Altera conditio est, ut firmo aliquo fundamento nitatur. Duplex est autem hujusmodi fundamentum: nempe solida ratio, & auctoritas digna fide, quæ in re morali, inquit Suarez ibidem, multum habet ponderis. Quæ omnia Suarî assentiuntur omnes Societatis nostræ Theologi, qui vel strictim quæstionem istam libarunt.

Notandum tertio, probabiliorē opinionem eam esse, quæ duas illas condiciones modò explicatas perfectius possidet: tutiorem verò quæ nos ab omni peccati specie, ac veluti umbra longius removet. Quamobrem inter opiniones duas, quarum altera affirmat, altera negat, peccatum esse aliquid agere, semper affirmans est tutior; cum hominem se illi accommodantem, & ab opere quod damnat abstinere, nulli planè, ac ne materialiter quidem peccandi periculo exponat: at non semper est probabilior, cum debilioribus quandoque fundamentis nitatur. Prædem istud animadvertit S. Antoninus 1. p. tit. 3. cap. 10. §. 10. Nam explicatis opinionibus S. Thomæ negantis, & S. Bonaventuræ affirmantis, post lapsum in mortale teneri aliquem statim confiteri sub præcepto, habita copia confessoris: significat postremam esse tutiorem, alteram verò probabiliorē. Beati Thomæ opinio, inquit, communius tenetur, quæ tamen minus tuta videtur.

Notandum quarto, hic agi de præcepto, non de consilio; sive, an liceat; non verò, an melius sit, sequi opinionem minus tutam, & minus probabilem.